

Departementet for Boliger og Infrastruktur

box909@nanoq.gl

Kopi til: sektionsingeniør Janus Køster

jks@nanoq.gl

Den 11. november 2024

Høringsvar vedrørende bekendtgørelse om Bygningsreglement 2024

Vi takker for muligheden for at give høringssvar til Bygningsreglement 2024 (BR24). I det følgende gives input med fokus på universelt design, der kan fremme inklusion og tilgængelighed for alle borgere, herunder personer med handicap.

Universelt design som grundprincip

Tilgængelighed og universelt design som ufravigelige principper

I lyset af FN's Handicapkomité's afsluttende bemærkninger for Danmark, Grønland og Færøerne (vedlagt) understreges vigtigheden af en helhedsorienteret tilgang til tilgængelighed i byggeri og offentlige rum. Komitéen udtrykker bekymring over de juridiske undtagelser fra tilgængelighedskrav i eksisterende bygningsreguleringer, der kan medføre begrænset tilgængelighed til både offentlige og private bygninger. Derfor anbefaler vi, at der indføres strenge tilgængelighedskrav i BR24, der gælder for alle bygningstyper og offentlige rum, og som understøttes af klare retningslinjer for kommunale myndigheders ansvar for at overvåge og opretholde disse standarder.

Universelt design bør integreres som grundlag for planlægning og renovering af bygninger og infrastrukturer, så alle mennesker, uanset fysiske og mentale forudsætninger, kan få lige adgang til offentlige og private rum. Ved at forpligte sig til universelt design sikres det, at alle borgere, herunder personer med handicap, har fuld og ligestillet adgang til samfundets tilbud. Dette indebærer også at afsætte de nødvendige ressourcer til fjernelse af eksisterende barrierer og opbygge kapacitet blandt offentlige og private aktører om universelt design.

Vi anbefaler, at universelt design bliver et overordnet princip i Bygningsreglementet og understøtter intentionen om, at bygninger og offentlige rum designes, så de kan bruges af alle mennesker i videst mulige omfang uden behov for særlig tilpasning. Ved at integrere universelt design i BR24 skabes rammer, der fremmer et inkluderende samfund, hvor tilgængelighed og anvendelighed er tænkt ind fra starten i alle byggeprojekter.

Vi har været i dialog med erhvervet og anbefaler, at barren sættes højt, da det ellers ikke vil blive fulgt. Og erhvervet giver udtryk for ønske om, at der strammes op. Vi mener derfor, at barren er lagt lavt også henstet til, at bygningsreglementet ikke inkorporerer universelt design. Grønland har tilsluttet sig FN's handicapkonvention. I konventionens artikel 2, 4 og 9 nævnes tilgængelighed og brugen af universalt design. Også i komiténs kritik og anbefalinger 2024 fremgår dette.

Forslag til konkrete forbedringer med fokus på universelt design:

1. **Tilgængelige adgangsveje og indgange (Kapitel 3.2):** Vi foreslår at styrke kravene til niveaufri adgang ved alle indgange, så også eksisterende byggeri og bygninger i kuperet terræn

i videst muligt omfang opfylder krav om tilgængelighed. Niveaufri adgang er en essentiel del af universelt design og giver bedre mobilitet og sikkerhed for personer med nedsat funktionsevne.

- Information og navigation i offentlige bygninger (Kapitel 3.2.1, stk. 4):** Kravet om letforståelig information, herunder i form af punktskrift, lyd og piktogrammer, er et vigtigt skridt. Vi foreslår, at dette krav udvides til også at omfatte digitale løsninger, der kan hjælpe borgere med forskellige behov for orientering, fx via apps eller QR-koder, der kan scannes for lydguides. Dette vil sikre, at bygninger nemmere kan tilgås og bruges af alle.
- Belysning og sikkerhed i adgangsarealer (Kapitel 2.6.3):** Tilgængelige adgangsarealer bør udstyres med god belysning, særligt omkring ramper og trapper, for at øge sikkerheden for alle brugere, herunder personer med synsnedsættelse. Vi anbefaler, at kravene til belysning beskrives mere præcist i overensstemmelse med principper for universelt design.
- Inkluderende friarealer og opholdsarealer (Kapitel 2.6.1):** Vi ser positivt på kravet om opholdsarealer og legeområder og foreslår, at disse designes, så de også er tilgængelige for børn og voksne med funktionsnedsættelser. Dette kan omfatte tilgængelige legepladser og hvilesteder i det fri, som er tilpasset personer med bevægelsesnedsættelser.
- ”Universelt Design” bør indkorporeres i GBR/ Det Grønlandske Bygningsreglement.** Der refereres i høringsmaterialet til at der i handicaploven stilles krav om tilgængelighed. I de seneste udkast til handicap lovens revidering, er dette blevet fjernet. Det undrer os derfor at man ikke i dette bygningsreglement inkorporere flere af de forpligtelser som er gældende og beskrevet i den nuværende handicap lov.

Universalt design er en tilgang til at sikre bruges af bl.a. fysiske omgivelser kan se med flest mulig i sigte. At tænke universalt design med tidligt i byggeproces vil kunne være med til at sikre at der skal ske færre tilretninger efterfølgende – dette vil formentlig både have en bæredygtigheds og en økonomisk gevinst; og ikke mindst: Det vil være med til at sikre at flest mulige kan få gavn af byggeriet.

Vi bemærker at der fx ift. almen tilgængelighed, belysning og skiltning vil kunne forbedres en del ved at se på elementer fra universal design tilgangen.

- Viden om Universelt design og handicapkonventionen.** Gennemfør oplysnings- og træningsforløb for offentligt ansatte og fagfolk inden for byggeri og infrastruktur, herunder arkitekter, ingeniører og teknisk personale, som arbejder med belægning, ramper, stationer og nye teknologier. Formålet er at øge kendskabet til og forståelsen af universelt design som en grundlæggende tilgang til at skabe tilgængelige og inkluderende miljøer for alle borgere. Begrebet bør være kendt af alle.
- Alle handicaps.** Der nævnes enkelte handicap i materialet med særegen fokus på nedsat gangfunktion og brug af mobilitetshjælpemidler. Synsnedsættelser og personer med hørenedsættelser er ligeledes nævnt. Det undrer os at kognitive og sensoriske funktionsnedsættelser og hensyn i indretning som tager højde herfor ikke er medtaget.
- Handicapparkering.** Der er i materialet er fremsendt en beskrivelse af handicapparkering. Dette er et emne som i Grønland ikke er adresseret meget da parkeringsforhold ofte medtages i vurderingen af ex. Bolig tildeling til personer med funktionsnedsættelse. Vi håber at der med

en pointering og krav til sådanne parkeringer, vil kunne blive et større fokus herpå. Personer med funktionsnedsættelser har vanligvis ikke, som andre steder i norden, større køretøjer til eksempelvis kørestol og der bevilliges generelt ikke hjælp til anskaffelsen af bil. En reserveret parkeringsplads vil dog også kunne være til hjælp selv ved små biler private biler og personer som benytter sig af taxa/kommunalkørsel for at komme rundt nærmiljøet. Det vil være hensigtsmæssigt der bliver sikret parkeringsforhold ved privat og offentligt byggeri hvor både permanent parkering af og pålæsning adresseres med henblik på at sikre bedre tilgængelighed for personer med funktionsnedsættelser.

Afslutning

Ved at integrere principper for universelt design i BR24 kan Grønland skabe en mere inkluderende bygningsmasse, hvor alle borgere har lige adgang til offentlige bygninger og tjenester. Det vil desuden gavne tuirsmehvervet, men også alle andre, herunder småbørnsfamilier, ældre eller borgere med midlertidige funktionsnedsættelser.

Vi håber, at disse forslag kan bidrage til en fremtidssikret og inkluderende udformning af BR24. Vi står til rådighed for dialog og vidensdeling.

Asannittumik inuulluaqqusillunga

Med kærlig hilsen

Anja Hynne Nielsen - Inuit Innarluutillit Oqaaseqartartuat – Handicaptalsmand